

Aan

Staatssecretaris JPS

Deadline: 20-02-2026

TER BESLISSING

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Ongesteld door

nota

(ter beslissing)

Kamerbrief stand van zaken asbest in speelzand

Datum

18 februari 2026

Kenmerk

4351329-1094206-VGP

Bijlage(n)

-

1. Aanleiding

Tijdens het mondelinge vragenuur van dinsdag 10 februari 2026 heeft u toegezegd de Kamer te informeren over de laatste stand van zaken omtrent asbest in speelzand. Met deze Kamerbrief wordt die toezegging afgedaan.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de verzending van de brief naar de Kamer.

3. Kernpunten

In de brief wordt de stand van zaken gegeven over asbest in speelzand. De aanleiding van het mondelinge vragenuur hierover was een artikel in het AD over een eigen onderzoek naar asbest in speelzand van 4 februari 2026. In 6 van de 12 onderzochte monsters van gekleurd speelzand was asbest aangetroffen.

Eind november 2025 is de NVWA via de ILT getipt over een tiental speelzand producten met asbest in Australië en Nieuw-Zeeland. Toen waren er geen vergelijkbare signalen binnen de EU. De producten bleken echter, zoals veel producten op de EU-markt, in China te zijn geproduceerd. Dit vormde in december 2025 de aanleiding om een eigen marktverkenning te starten naar de aanwezigheid van asbest in speelzand op de Nederlandse en Europese markt.

In Europa zijn marktdeelnemers zelf verantwoordelijk om aan te tonen dat hun producten veilig zijn. Wanneer een product niet aan de wet- en regelgeving voldoet, mag het niet worden verhandeld. De NVWA is de aangewezen toezichthouder hiervoor. De NVWA moet als onafhankelijk toezichthouder volgens voorgeschreven methoden zelf een onderzoek uitvoeren om de risico's in te kunnen schatten en kan niet handhavend optreden op basis van laboratoriumresultaten van derden. Dit is bestuursrechtelijk niet mogelijk.

De markt reageert momenteel sterk, dit is te zien aan de vele speelgoedleveranciers die de verkoop van speelzand staken en controles uitvoeren. De NVWA onderzoekt op dit moment in samenwerking met de ILT of verschillende soorten speelzand asbest bevatten en voert in samenwerking met het RIVM risicobeoordelingen uit. De ondernemers met producten met een te hoog asbestpercentage worden over hun testresultaten geïnformeerd en gewezen op de acties die zij moeten uitvoeren. Als er sprake blijkt te zijn van een alarmerend gezondheidsrisico zullen er extra stappen gezet worden.

Kenmerk
4351329-1094206-VGP

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Met deze brief doet u een toezegging af van het mondelinge vragenuur van dinsdag 10 februari 2026. Op 13 februari 2026 zijn Kamervragen gesteld over asbest in speelzand door de leden Beckerman, Dijk en Dobbe (allen SP) en is het op de lijst van dertigledendebatten gezet op verzoek van lid Beckerman (SP). De beantwoording van de Kamervragen volgt zo spoedig mogelijk.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De speelzandproducten vallen onder de Europese speelgoedwetgeving binnen de productveiligheidswetgeving waarmee bescherming van de consument wordt gewaarborgd. Het gaat hierbij ook nog om een kwetsbare doelgroep, namelijk kinderen. Omdat het gaat om Europese wetgeving is dit onderwerp ook nog binnen de EU van belang en heeft het inmiddels ook de aandacht in andere lidstaten. Asbest in speelzand heeft ook veel media-aandacht gekregen.

De NVWA is begonnen met het inleiden van de procedures voor actieve openbaarmaking van het gehele onderzoek. De officiële doorlooptijd van dit proces is minimaal 6 weken. Als bedrijven geen bezwaar hebben tegen publicatie van hun onderzoeksresultaten kan de procedure verkort worden naar 2 weken. Speelgoed producten waarbij is aangetoond dat de hoeveelheid asbest boven de 0,1 gewichtsprocent uitkomt mogen door bedrijven niet worden verhandeld. De NVWA zal direct met deze bedrijven contact opnemen en ze verzoeken om zo snel mogelijk actie te ondernemen. In afstemming met de NVWA en ILT is een woordvoeringslijn opgesteld.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Het onderzoek en de risicobeoordeling van de NVWA en het RIVM bevinden zich in een versneld traject. Dit heeft tot extra werkzaamheden geleid.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De nota en Kamerbrief zijn afgestemd met de NVWA en gaat na akkoord van de pDGV naar de IG NVWA. Verder is de Kamerbrief afgestemd met SZW, OCW en IenW.

h. Toezeggingen

De toezegging voor een stand van zaken brief van het vragenuur van 10 februari 2026 is hiermee afgedaan.

Kenmerk
4351329-1094206-VGP

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.